

başarıya
kanat aç

8. Sınıf
Kılavuz Serisi
T.C İnkılap Tarihi
Ve
Atatürkçülük
Soru Bankası

YENİ İÇERİK

**MÜFREDATA
TAM UYUMLU**

**AKILLI
TAHTA**

**TAMAMI VİDEO
ÇÖZÜMLÜ**

**KORAY
VAROL**

KYA
YAYINLARI

8. Sınıf Kılavuz Serisi

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Soru Bankası

ISBN

978-625-6917-26-2

Yazar

Kva Yayın Kurulu

Yayıncı

KVA YAYINCILIK A.Ş.
Kuştepe Mah. Leylak Sok. No:1 K: 4 D: 16
Nursanlar İşmerkezi Şişli/İstanbul
0212 263 63 36

Yayıncı Sertifika No

41654

Dizgi-Mizanpaj

KVA Yayın Birimi

Kapak Tasarım

Ofisgraf
İstanbul
(533) 476 70 88

Baskı ve Cilt

WPC MATBAACILIK SAN. TİC. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No: 17/1 Esenyurt / İSTANBUL

Matbaa Sertifika No

50884

Bu kitabın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitabın tamamının veya bir kısmının KVA Yayıncılık AŞ.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitabın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

EDİTÖRÜN SÖZÜ

Merhabalar,

Sevgili Öğretmenimiz;

Bu kitaptaki her testte, zorluk düzeyi bakımından kolay-orta ve orta olan sorular ağırlıkta olup orta-zor sorulara da yer verilmiştir.

Bu Soru Bankası, ünitelerin ve konu akışının sıralamasına göre hazırlanırken tüm kazanımlar gözden geçirilmiş ve beceri temelli sorulardan oluşmasına dikkat edilmiştir. Güncel müfredata uygun, özgün ve farklı soru tarzlarından oluşmaktadır.

Bu kitapta yer alan sorular; MEB'in yayınladığı örnek sorularla tarz, analiz ve kavrayış yeteneğini sınama bakımından benzer düzeydedir.

Bu Soru Bankası, kazanımları öğrenme sürecinin her adımında öğrencilere bilgileri pekiştirme olanağı sunmaktadır. Bu kitap, konu anlatım sürecinde "Sınıf İçi Kitabı" olarak kullanılabileceği gibi her konu bitiminde "Ödev Kitabı" olarak da kullanılabilir.

Sevgili Öğrencimiz;

Sizlere yardımcı olup sizin daha iyiye gitmeniz için bu kitabı hazırladık.

Bir şeyi öğrenme aşamasında genellikle hepimiz belli bir seviyede zorlanırsınız. Bu normal ve doğal bir süreçtir. Eğitimde önemli olan nokta öğrenme çabasıdır. Okulda dersi iyi dinlemen, anlamadığın noktaları sorman, daha sonra öğrendiğin konularla ilgili soru çözen ve takıldığın yerleri öğretmen ve arkadaşlarına sorman seni ileriye götürür. Bu sürekli kendi kendini besleyen bir durumdur. Sen yaptıkça ileri gidersin, ileri gittikçe yapabilme gücün artar, bunu istediğin ve buna inandığın sürece daha da ileri gidersin. Her yaptığından mutlu olup daha da güzelini yapmaya çalışman dileğiyle.

Sevgilerimle...

KVA YAYINLARI

*başarıya
kanat aç*

İstiklal Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Akif Ersoy

İÇİNDEKİLER

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR.....	7
MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR.....	39
MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!	107
ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE	143
DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI	227
ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI.....	239
ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI.....	259
CEVAP ANAHTARI.....	269

1. $\boxed{\text{Coğrafi Keşifler}} + \boxed{\text{Rönesans ve Reform}} = \boxed{...?...}$

Bu kavram haritasında boş bırakılan yere (...?...)aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Aydınlanma Çağı B) Feodalite
C) Dogmatizm D) Küresel ticaret

2. Küçük üretim atölyelerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini makine aldı. Makineler sayesinde üretim hızla arttı. Artan üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı da arttı. Avrupalı devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi henüz sanayileşmemiş ülkelerden karşılayıp ürettikleri ürünleri de aynı ülkelerde pazarladılar.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin artmasına neden olmuştur?

- A) Milliyetçilik akımının
B) Sömürgecilik yarışının
C) Demokrasi bilincinin
D) Monarşik devlet anlayışının

3. Gittikçe şiddetlenen ayrılıkçı isyanlar devleti dağılma noktasına getirdi. Devleti dağılmaktan kurtarmak isteyen bazı yöneticiler ve aydınlar çeşitli fikirler geliştirdiler.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerin hangisinden etkilendiğini gösterir?

- A) Fransız İhtilali'nden
B) Coğrafi Keşifler'den
C) Sanayi Devrimi'nden
D) Reform hareketlerinden

4. Balkan milletleri "Her millete bir devlet" sloganını dış politikada bir araç olarak kullandılar. Bu fikrin en fazla etkilediği devletlerden biri Osmanlı Devleti oldu. Milliyetçilik fikrinden etkilenen devletlerin de kışkırtmasıyla isyan etmeye başladılar. Sırlarla başlayan isyanlar diğer azınlıklara yayıldı. İsyanların etkisi devletin özellikle Doğu Avrupa ve Balkan topraklarında daha yıkıcı oldu. İsyanlar sonucunda Balkanlarda huzur bozuldu.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin çok uluslu olduğuna
B) Fransız İhtilali'nin Osmanlı'yı etkilediğine
C) Osmanlı toplumunda asayişin bozulduğuna
D) Osmanlı Devleti'nin hukuken son bulduğuna

5. **Aşağıdakilerden hangisi skolastik düşünceyle ilişkilidir?**

- A) Ticaret yollarının yön değiştirmesi
B) Kilise söylemlerinin sorgulanmadan kabul edilmesi
C) Feodalitenin yönetim şekli olarak benimsenmesi
D) Seri ve kaliteli üretime geçilmesi

6. XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar büyük oranda israf edildi. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler Osmanlı yönetiminin çağrısıyla bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular (1881). Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisi bakımından bağımsızlığını kaybettiğini gösterir?

- A) Kültürel B) Askerî
C) Ekonomik D) Toplumsal

7. Sanayisini yeni tekniklerle güçlendirip çağa uygun hâle getiremeyen ve Avrupa ile rekabet edemeyen Osmanlı Devleti'nde yerli sanayi gelişemedi. Osmanlı Devleti kalabalık nüfusu, yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla Avrupalı devletler için iyi bir ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Kapitülasyonlar nedeniyle pazarlarını Avrupa mallarına karşı koruyamadı. Zamanla Osmanlı Devleti, Batılı devletlerden borç almak zorunda kaldı. Verimli kullanılamayan bu borçlar ve borçların faizleri ödene-meyince 1881'de "Düyyûn-ı Umûmiye İdaresi" adını taşıyan kuruluş oluşturuldu. Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin büyük kısmı, yabancıların alacakları nedeniyle bu kuruluşun denetimine verildi.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zamanla ekonomik bağımsızlığını yitirmiştir.
- B) Dış gelişmeleri takip edememesi egemen devlet yapısının zedelenmesine neden olmuştur.
- C) Yabancı tüccarlara verilen ekonomik imtiyazlar dış ticaret dengesini iyice bozmuştur.
- D) Azınlıkların olumsuz faaliyetleri iç egemenlik haklarını kısıtlamıştır.

8. Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktararak buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular. Böylece Sanayi İnkılabı doğdu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Küçük üretim atölyelerinin kapanması
- B) İnsan gücünün yerini makine gücünün alması
- C) Hürriyet, eşitlik, adalet gibi fikirlerin yayılması
- D) Ham madde ve pazar ihtiyacının artması

9.

I. Ulus devletlerinin kurulması

III. Katolik Kilisesi'nin kendisine çekidüzen vermesi

Reform Hareketleri ile Avrupa'da Yaşanan Gelişmeler

II. Siyaset ve bilim alanında Katolik Kilisesi'nin etkinliğinin azalması

IV. Özgür düşünce ortamının oluşması

Yukarıda verilen diyagramda numaralandırılmış bilgilerden hangisinde hata yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

10. XV. yüzyılın ortalarından itibaren hızla gelişen Osmanlı Devleti üç kıtaya yayılmış, hem karada hem denizlerde büyük bir güce ulaşmıştı. Ancak XVII. yüzyılla birlikte devlet askeri, siyasi ve ekonomik gücünü kaybetmeye başladı. Devletteki kötü gidişatı durdurmak için yapılan ıslahat çalışmaları çeşitli nedenlerle başarısız oldu. Yapılan savaşlar üst üste yenilgiyle sonuçlandı. Savaşlarla birlikte toprak da kaybedildi.

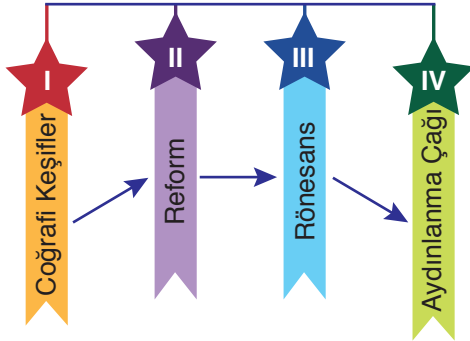
Buna göre;

- I. Reform Hareketleri,
- II. Aydınlanma Çağı,
- III. Sanayi İnkılabı,
- IV. Fransız İhtilali

gelişmelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmesine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV

11.

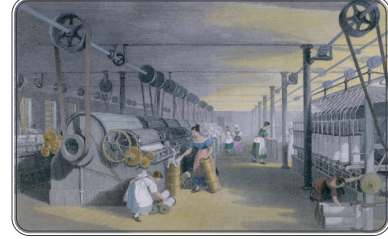
Avrupa'nın Orta Çağ karanlığından kurtulmasına zemin hazırlayan gelişmeler kronolojik olarak sıralanmak istendiğinde, yukarıda verilen hangi ikisinin yer değiştirilmesi gerekir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) III ve IV.
- D) I ve IV.

12. Coğrafi Keşifler'in aşağıdaki sonuçlarından hangisinin Osmanlı Devleti'ni iktisadi bakımdan olumsuz etkilediği söylenebilir?

- A) Yeni kıtaların bulunması
- B) Katolik Kilisesi'nin otoritesinin sarsılması
- C) İpek ve Baharat Yolları'nın önemini kaybetmesi
- D) Skolastik düşüncenin etkisini kaybetmesi

13. Sanayi İnkılabı'yla ortaya çıkan en önemli gelişme buhar gücüyle çalışan makinelerin yapılmasıdır. 18. yy'da başlayıp 19. yüzyılın ortalarına kadar süren bu sanayileşme sürecinde sanayinin ham maddesi demir ve kömür madeniydi. Sanayileşen ülkelerin ham madde kaynakları edinmek hem de ürettikleri ürünleri satabilmek için yeni pazar arayışları (...?...) hızlandırmıştır.

Buna göre yukarıdaki parçada (...?...) ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) Ulus devleti fikrini
- B) Sömürgecilik faaliyetlerini
- C) Milliyetçilik fikrini
- D) Demokrasi hareketlerini

14.

Rönesans ve Reform hareketleriyle Avrupa'da başlayan gelişmeler 17. ve 18. yüzyılda Aydınlanma Çağı'nın başlamasına neden olmuştur. Aydınlanma Çağı'nın ana fikri, akıl aracılığıyla doğru bilgilere ulaşılabilmesi ve bu bilgilerle de toplumsal yaşamın düzelebileceğidir. Öte yandan bilim alanında da önemli gelişmeler de Aydınlanma Çağı'na öncülük etmiş ve bu çağda yeni bilimsel gelişmeler kaydedilmiştir.

Buna göre Aydınlanma Çağı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Deney ve gözlem önem kazanmıştır.
- B) Skolastik düşünce etkisini yitirmiştir.
- C) Özgür düşünce ortamı gelişmiştir.
- D) Coğrafi Keşifler'in başlamasına neden olmuştur.

15.

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde Balkanlarda çıkan ayrılıkçı ayaklanmalar, aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Sanayi Devrimi'nin
- B) Fransız İhtilali'nin
- C) Coğrafi Keşifler'in
- D) Rönesans'ın

16.

Fransız İhtilali'nin başarıya ulaşmasından sonra "Kurucu Meclis" oluşturma kararı alındı. Asillerin ve kilisenin ayrıcalıkları kaldırıldı. Vergi adaleti yanında bütün vatandaşların askerî ve sivil memurluklara atanabilmesi sağlandı. "İnsan ve Yurttaş Hakları bildirgesi" yayımlandı. Egemenliğin millete ait olduğu, insanların eşit olduğu, hürriyet, mülkiyet ve güvenlik haklarının temel insan hakları olduğu, siyasal görüş ve dini inançlarından dolayı hiç kimsenin kınanamayacağı kabul edildi.

Buna göre aşağıdaki ilkelerden hangisi Fransız İhtilali'nin sonuçlarıyla ilişkilendirilemez?

- A) Demokratik yaşam
- B) Laiklik
- C) Emperyalizm
- D) Millî irade

17.

XIV. yüzyılın sonlarında başlayan ve "yeniden doğuş" anlamına gelen Rönesans hareketleri ile Avrupa biliminde, güzel sanatlarda, mimaride gelişme gösterdi. Ardından Hristiyanlığın özellikle Katolik mezhebindeki uygulamaların sorgulanmasına yol açan ve Reform hareketleri olarak adlandırılan dönem XVI. yüzyıl boyunca bütün Avrupa'yı etkiledi; yeni mezheplerin ve laik düşüncenin ortaya çıkması sonucunu doğurdu. XVIII. yüzyıla gelindiğinde Avrupa'da bütün gözler doğanın ve insanın taşıdığı sırlara çevrildi. Aydınlanma Çağı olarak adlandırılan bu dönemde aydınlar halkın bilinçlenmesini, mutluluk ve özgürlük isteklerini arttırdı. Yaşanan süreç Avrupa'da ihtilallerin çıkmasına, toplumsal ve siyasal yapıda demokratik gelişmelere zemin hazırladı. Fransız İhtilali, XVIII. yüzyılda Avrupa'da yaşanan bu gelişmelerin önemli bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Bu bilgilere göre Avrupa'da aşağıdaki anlayışlardan hangisinin zaman içinde geliştiği söylenemez?

- A) Skolastik düşünce
- B) Akılcılık ve deneycilik
- C) Ulusal egemenlik
- D) Vicdan özgürlüğü

1. Aşağıdakilerden hangisinin ilanıyla Osmanlı Devleti'nin yönetim şekli değişmiştir?

- A) I. Meşrutiyet'in
- B) Tanzimat Fermanı'nın
- C) Islahat Fermanı'nın
- D) Saltanat Şurası'nın

2. Jön Türkler, meşrutiyet fikrine katılmayan Padişah Abdülaziz'i tahttan indirdiler. Bir süre sonra, anayasa hazırlama ve meşrutiyet sistemine geçme sözü aldıkları II. Abdülhamit'i padişah yaptılar. II. Abdülhamit verdiği sözü tuttu. Kanun-i Esasi adıyla Türk tarihinin ilk anayasasını hazırlattı (1876). Anayasa hükümleri doğrultusunda Mebusan Meclisi adıyla bir meclis açıldı. Bu Mecliste Müslümanların yanında azınlıklar da temsil ediliyordu.

Bu durum Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Egemenlik anlayışının değiştiğini
- B) Ekonomik olarak güçlendiğini
- C) Ulus devleti anlayışının geliştiğini
- D) Ümmetçi politikanın hayata geçtiğini

3. Mecliste, 69 Müslüman milletvekiline karşılık 46 gayrimüslim milletvekili vardı. Ancak ülke yönetimine dâhil edilmelerine rağmen azınlıklar isyan etmekten vazgeçemediler. O yıllarda yaşanan Osmanlı-Rus Savaşı'nı (93 Harbi) fırsat bilen Meclisteki azınlık milletvekilleri yıkıcı faaliyetlerini artırdılar. Bu durum üzerine Padişah II. Abdülhamit, Anayasa'nın kendisine verdiği yetkiyi kullanarak Meclisi kapattı (1878).

Buna göre II. Abdülhamit'in meclisi kapatması aşağıdakilerden hangisine ara verildiğini gösterir?

- A) Monarşik düzene
- B) Meşrutiyet yönetimine
- C) Saltanat sistemine
- D) Cumhuriyet yönetimine

4. 1909 yılının nisan ayında, meşrutiyet karşıtları İstanbul'da gösteri yapmaya başladılar. 31 Mart Vakası diye tarihe geçen bu olay üzerine meşrutiyeti korumak isteyen İttihat ve Terakki üyesi subaylar, Selanik'te, Hareket Ordusu adında bir ordu hazırladılar. Başkanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın ve kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı bu ordu, İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Ardından II. Abdülhamit tahttan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat getirildi (1909).

Buna göre, Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkın bir kısmının yapılan yeniliklere karşı olduğu
- B) Hareket Ordusu'nun yenilikleri koruduğu
- C) V. Mehmet Reşat'ın Cumhuriyet rejimini benimsediği
- D) Ayaklanmanın, demokrasiyi istemeyen kişiler tarafından desteklendiği

5.

1789 Fransız İhtilali sonrasında yayılan milliyetçilik akımı da Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Müsamahaya dayalı millet sistemi, Müslüman olmayan topluluklara kendi kültürel kimliklerini koruma imkânı veriyordu. Bu imkân, aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin ortak bir kültür etrafında tek bir toplum hâlinde bütünleşmesini önlemişti. Bu durum, Müslüman olmayan Balkan milletleri arasında bağımsızlık hareketleri doğurdu ve devleti parçalanma tehdidiyle karşı karşıya bıraktı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu bilgileri destekleyen gelişmeler arasında gösterilebilir?

- A) Ulus devletlerinin yaygınlaşması
- B) Sömürgecilik faaliyetlerinin hız kazanması
- C) Avrupa'da bilim ve sanatın gelişmesi
- D) Yeni ticaret yollarının bulunması

6. Dağılma hâlindeki Balkan milletlerini birtakım yeniliklerle bir arada tutmak için “Tanzimat Fermanı” ilan edildi (3 Kasım 1839). Bütün ülke halkı için ilan edilen ferman; eşit haklar, mal ve can güvenliği sağlama amacına yönelikti. Fermana uygun olarak, daha iyi bir yönetim için yeni yasalar çıkartıldı. Vergi ve askerlik işleri düzenlendi. Yargılama yasalarına uygun, açık ve adil hale getirildi. Din ve milliyetleri ne olursa olsun hak ve çıkarları eşitlenen topluluklardan bir Osmanlı milleti oluşturmaya çalışan Tanzimat Dönemi yöneticileri, iç ve dış etkenlerin engelleri nedeniyle başarıya ulaşamadılar.

Buna göre Osmanlı Devleti’nin bu düzenlemelerle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Azınlık isyanlarının sona ermesini sağlamak
- B) Müslüman olmayanların devlete olan bağlılığını artırmak
- C) Avrupalı devletlerin iç işlerine karışmasını engellemek
- D) Avrupai tarzda bir yönetim şekline geçmek

7. Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren güçlü orduya, yargıda eşitliğe ve toplumsal hoşgörüye dayalı bir yönetim benimsemiştir. Dil, din, ırk ve gelenek bakımından birbirinden çok farklı toplulukları içine alan çok geniş sınırlara ulaşmış, dünyanın en güçlü devletlerinden biri olmuştur. Osmanlı Devleti; siyasi, sosyal, ekonomik ve askerî örgütlenmelerinde başlayan bozulmalar nedeni ile bu düzenini sürdüremedi. Avrupa’da yaşanan gelişmelerin de etkisiyle XVII. yüzyılın sonuna doğru büyük bir durgunluk sürecine girdi. Osmanlı yöneticileri, devleti eskiden olduğu gibi güçlü bir hâle döndürmek için çeşitli ıslahatlara giriştiler. Bu ıslahatlarda genellikle Batı’daki gelişmeler örnek alındı.

Bu bilgilere dayanarak Osmanlı Devleti’yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Duraklama Dönemi’nden sonra Batı’nın üstünlüğünü kabul etmiştir.
- B) Çok uluslu yapıya sahip bir imparatorluktur.
- C) Dünyadaki gelişmeleri takip edemediği için birçok konuda sorunlar yaşamıştır.
- D) Padişah, halifelik şanını ön plana çıkararak yönetimde düzenlemelere gitmiştir.

8.

1876’da ilan edilen anayasa (Kanun-i Esasi) ile Türk tarihinde ilk defa anayasal düzene geçilmiş oldu. Bu yeni dönem, Osmanlı tarihinde “Meşrutiyet Dönemi” olarak adlandırıldı. Padişahın tek kişi egemenliğine dayalı yönetimini kabul eden fakat onun halk adına denetlenmesi gerektiğini savunan bu yeni düşüncenin öncüleri Genç Osmanlılar olmuştur. Devlet, artık padişahın kişisel isteklerine göre değil anayasadaki kurallara göre yönetilecektir. Anayasada kişiler arası eşitlik, mal ve konut dokunulmazlığı, eğitim hakkı, vicdan hürriyeti, basın hürriyeti ve mahkemelerin bağımsızlığı gibi kişi hak ve hürriyetlerine yer verilmiştir. Ancak padişaha tanınan geniş yetkiler de vardır. Üyeleri halk tarafından seçilen meclisi açma, kapatma, tatil etme, meclise yasa çıkarması için izin verme ve çıkardığı yasaları onaylama yetkileri padişaha aittir. Padişahın bakanları göreve getirme ve görevden alma, kişileri sürgüne gönderme yetkileri de vardır. Anayasanın padişaha tanıdığı bu yetkiler, onun denetlenmesini ve sınırlandırılmasını güçleştirmiştir.

Buna göre Meşrutiyet Dönemi’yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkın, kısıtlı da olsa ülke yönetimine katıldığı
- B) Devletin teokratik yapısının sona erdiği
- C) Parlamentolu siyasi hayatın başladığı
- D) Osmanlı vatandaşlığı statüsünün oluşturulmaya çalışıldığı

9. Tanzimat Fermanı ile tanınan hakları yetersiz gören Avrupa devletlerinin baskısı ile 1856'da "Islahat Fermanı" ilan edildi. Fermanın amacı, Müslüman olmayan Osmanlı topluluklarının Müslümanlarla her yönden eşitliğini sağlamaktır. Müslüman olmayanlara bütün devlet memurluklarına atanabilme, sancak merkezleri, kaza, kasaba ve köylerdeki yerel meclislere girebilme hakları tanındı. Müslüman olmayanların ibadet yeri ve okul açabilmeleri, din ve mezhebi yüzünden aşağılanmamaları, din değiştirmeye zorlanmamaları, bütün okullara ve askerî hizmete girebilmeleri, vergide Müslümanlarla eşit haklar Ferman'la güvence altına alındı.

Bu bilgilere dayanarak Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dış müdahaleler nedeniyle egemenlik haklarının zedelendiğine
- B) Azınlıklara verilen hakların genişletildiği ve yasal güvence altına alındığına
- C) Gayrimüslimleri yönetime katarak isyanların önüne geçildiğine
- D) Yayımlanan fermanlarla toplumsal hayatta eşitliğin sağlanmaya çalışıldığına

10. Osmanlı Devleti'ni içine düştüğü zor durumdan kurtarmak, azınlıkların ayaklanmalarını ve devletin dağılmasını önlemek amacıyla bazı ıslahat hareketlerine girişildi. II. Mahmut, toplumu ilgilendiren tüm alanlarda yenilikler yapmaya çalıştı. II. Mahmut'tan sonra Tanzimat Fermanı (3 Kasım 1839) ve Islahat Fermanı (18 Şubat 1856) gibi hukuki yenilikler gerçekleştirildi. Fakat, bu fermanlar da Osmamalı Devleti'ndeki kötü gidişi durdurmaya yetmedi.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin söz konusu düzenlemelerle aşağıdaki alanlardan hangisinde bir değişime gittiği söylenemez?

- A) Yönetim şekli
- B) Kişi hakları
- C) Toplumsal eşitlik
- D) Kanun üstünlüğü

11. Sultan II. Abdülhamit'in kurduğu düzeni baskıcı olarak niteleyip karşı olanlar hem yurt içinde hem de yurt dışında örgütlenmişlerdir. İttihat ve Terakki Cemiyeti (Birleşme ve İlerleme Cemiyeti) zamanla bu örgütlenmenin öncüsü olmuştur. Özellikle genç subayların ordu içinde gizlice örgütlenmesiyle gelişen Cemiyet, askerî güce dayanarak Sulan II. Abdülhamit üzerinde baskı kurmuştur. Bu baskı sonucu 23 Temmuz 1908 gecesini Padişah, Kanun-i Esasi'nin yeniden yürürlüğe konduğunu bildirmiş ve böylece İkinci Meşrutiyet Dönemi başlamıştır. İkinci Meşrutiyet'in ilanıyla birlikte doğan özgürlükçü ortamda siyasi partiler kurulmuş ve seçimler yapılmıştır. 1908'in Aralık ayında yapılan seçimlerde meclis çoğunluğunu İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri kazanmış ve meclis yeniden çalışmaya başlamıştır.

Buna göre İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin aşağıdaki anlayışlardan hangisini savunduğu söylenemez?

- A) Meclise dayalı yönetim anlayışını
- B) Din ve mezhep birliğinin sağlanmasını
- C) Kanun üstünlüğü ilkesini
- D) Çoğulcu demokratik yönetimi

12. Osmanlı Devleti'nin zayıflamasıyla birlikte, ülkedeki azınlıklar üzerindeki hâkimiyetini artırmak isteyen Batılı devletlerin etkisiyle 1839'da Tanzimat Fermanı ilan edildi.

Bu durum Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisini göstermez?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- B) Dış dinamikler iç siyasetin şekillenmesinde etkili olmuştur.
- C) Yabancı devletler, ülkedeki milliyetçilik akımının yaygınlaşmasını desteklemiştir.
- D) Yayımlanan bir fermanla halkın yönetime katılması sağlanmıştır.

13.

Tanzimat Fermanı (1839)

Bu ferman ile din, dil, ırk farkı gözetmeksizin bütün Osmanlı vatandaşlarının kanunlar önünde eşit olduğu; can ve mal güvenliği ile namus dokunulmazlığının devlet güvencesinde olduğu vurgulandı. Mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılmayacağı belirtilirken askerlik erkekler için zorunlu hâle getirildi.

Islahat Fermanı (1856)

- ❖ Osmanlı Devleti'nde yaşayan garimüslimlere karşı küçük düşürücü ifadelerin kullanılması yasaklandı.
- ❖ Cizye vergisi kaldırıldı.
- ❖ Askerlik gayrimüslimler için nakdi bedel uygulamasına geçildi.
- ❖ Gayrimüslimlere devlet memuru olma hakkı verildi.

Osmanlı Devleti bu fermanlarla aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olabilir?

- A) Gayrimüslimlerle kaynaşmış bir Osmanlı toplumu oluşturmak
- B) Meclise dayalı bir yönetime geçmek
- C) Devletin ekonomik bağımsızlığını sağlamak
- D) Kültürel gelişmeyi sağlayacak önlemler almak

14. Aydınlara meşrutiyeti ilan edeceğine söz veren II. Abdülhamit, padişah olunca sözünü tutarak meşrutiyeti ilan edip anayasayı (Kanun-i Esasi) uygulamaya koydu (1876). Fakat ilk Osmanlı Mebusan Meclisi toplandıktan kısa bir süre sonra II. Abdülhamit, Osmanlı-Rus Savaşı'nın (1877-1878) getirdiği karışık ortamı bahane ederek meşrutiyet yönetimine son verdi. Osmanlı Mebusan Meclisini de anayasanın verdiği yetkiye dayanarak kapattı ve anayasayı uygulamadan kaldırdı.

Bu bilgilerden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmada yararlanılabilir?

- A) İçte güçlü olmadıkça dış politikada da güçlü olunamaz.
- B) Dış politik dinamikler, ülkedeki demokratik yönetim yapısının işleyişini olumsuz yönde etkileyebilir.
- C) Demokratik rejimin devamlılığı ekonominin gelişmişliğiyle yakından ilgilidir.
- D) Her zaman iç dinamikler dış dinamikleri etkiler.

15.

19. yüzyılın başından itibaren Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar, Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik düşüncesinin etkisi ve Avrupa devletlerinin desteği ile ayaklandılar. Bu ayaklanmalar sonucunda devlet daha da zayıfladı. Sırlar, Karadağlılar ve Bulgar gibi Balkan milletleri bağımsızlık kazanarak Osmanlı Devleti'nden ayrıldılar.

Bu bilgi Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisini göstermez?

- A) Toprak bütünlüğünü koruyacak gücünün kalmadığını
- B) Yabancı devletlerin iç işlerine karıştığını
- C) Dış dünyadan gelen fikir akımlarının ülkede asayiş bozduğunu
- D) Halifenin, Osmanlı tebaası üzerindeki etkisinin zayıfladığını

1.

...?...

Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik fikri, bir yandan azınlık isyanlarına diğer yandan da bir kısım Osmanlı aydınlarında bu fikrin doğmasına zemin hazırladı. Bu fikri savunan aydınlar, Türk toplulukları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesine önem veriyorlardı. Mehmet Emin (Yurdakul), Ziya Gökalp gibi aydınlarca savunulan bu fikir, azınlıkların ayrılmasıyla daha da güçlendi.

Bu metne verilecek başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Osmanlıcılık B) İslamcılık
C) Batıcılık D) Türkçülük

2.

Batıcılık düşüncesine göre, Osmanlı Devleti'nin en büyük problemi Batılı olmamasıdır. Devletin kurtuluşunun tek çaresi çağın fikir ve ihtiyaçlarına uygun medeni bir millet ve devlet hâline gelmektir.

İslamcılık düşüncesine göre, Osmanlı Devleti'nin parçalanması karşısında Müslüman milletler bir arada tutulmalıydı. Bu amaçla çeşitli düşünceler ve uygulamalar öne sürülmüştür.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin fiilen son bulunduğu
B) Osmanlı aydınlarının, devletin içinde bulunduğu durumdan kurtarmak için fikirler ürettiği
C) Osmanlı topraklarının tümüyle işgal altında olduğu
D) Osmanlı Devleti'nin zamanla bir ulus devleti özelliğini kazandığı

3. Mustafa Kemal'in doğduğu, çocukluk ve gençlik yıllarının geçtiği Balkanlarda, 19. yüzyıldan itibaren Fransız İhtilali'nin etkileri fazlasıyla görülmüştür.

Bu durum Balkanlar'ın hangi özelliğiyle ilgilidir?

- A) İktisadi durumu B) Etnik yapısı
C) Kültürel düzeyi D) Nüfus miktarı

4. Balkanlar'da ortaya çıkan ayrılıkçı fikirler, Osmanlı aydınları arasında yeni arayışlara neden oldu. Fransız İhtilali'nin etkilerini gören bu kişiler Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük gibi fikir akımlarına yöneldiler. Bu akımların ortak amacı, devleti içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmaktı.

Bu paragrafa göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı, çok uluslu bir devlettir.
B) Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik fikri etkili olmuştur.
C) Osmanlı Devleti'nin devamlılığını sağlamak için bazı fikir akımları ortaya atılmıştır.
D) Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerin sömürgeci durumundadır.

5. Osmanlı aydınları öncelikle Selanik şehrinde örgütlenmişlerdi. Düşüncelerini geniş kitlelere yaymak amacıyla burada çeşitli dergi ve gazeteler çıkarmışlardı. Bu aydınlar II. Abdülhamit'e Meşrutiyeti yeni ilan ettirdiler. Mustafa Kemal de bu çalışmalara katıldı.

Bu ortamın aşağıdakilerden hangisi bakımından Mustafa Kemal'in gelişimine katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Diplomatik B) Siyasi
C) Askerî D) Ekonomik

6. Selanik şehrinde Türklerle birlikte Rumlar, Bulgarlar, Sırp ve Yahudiler yaşıyordu. Bu milletler Fransız İhtilali'nin etkisiyle ortaya çıkan milliyetçilik akımından etkilenmişlerdi. Bu durum yüzyıllardır uyum içinde yaşayan toplumda karışıklıkların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu bilgi Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Asayiş sorunlarının yaşandığını
B) Osmanlı topraklarının dışında kaldığını
C) Din ve ırk birliğinin bulunduğunu
D) Kültürel düzeyinin yüksek olduğunu

7. Selanik Rumeli’de yer alan bir Osmanlı kentiydi. Limanıyla Ege Denizi’ne açılan şehir, Osmanlı’nın Avrupa ile ticaretinde önemli bir konuma sahipti. Selanik, Üsküp, Belgrat, Manastır ve İstanbul’a demir yolu ile bağlanmıştı.

Bu metinde Selanik şehriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Deniz kıyısında yer aldığı
B) İktisadi bakımdan gelişmiş olduğu
C) Etnik bakımdan çeşitliliğin bulunduğu
D) Ulaşım olanaklarının bulunduğu

8. Selanik şehrinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi şehrin toplumsal yapısı ile ilgilidir?

- A) Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeni gibi milletler birarada yaşıyordu.
B) Manastır, Üsküp, Belgrat ve İstanbul’a demir yolu ile bağlıydı.
C) Farklı dillerde gazete ve dergilerin çıkarıldığı bir yerdi.
D) Limanıyla Ege Denizi’ne açılan şehir, Osmanlı’nın Avrupa ile ticaretinde önemli bir konuma sahipti.

9. Mustafa Kemal’in doğduğu ve çocukluk dönemini geçirdiği Selanik şehrinin;

- I. Çok uluslu bir yapıya sahip olması,
II. Canlı bir ticaret şehri olması,
III. Farklı milletlerin bir arada yaşaması,
IV. Liman ve demir yolu ağına sahip olması

Özelliklerinden hangileri şehrin iktisadi yapısını gösterir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

10.

...?...

Selanik, Avrupa’daki gelişmelerin ilk ulaştığı ve buradan da diğer Osmanlı şehirlerine yayıldığı bir konumdaydı.

Bu bilgiye verilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı’ya açılan kapı
B) Etnik çeşitlilik
C) Gelişmiş bir sanayi şehri
D) Yönetim merkezi

11.

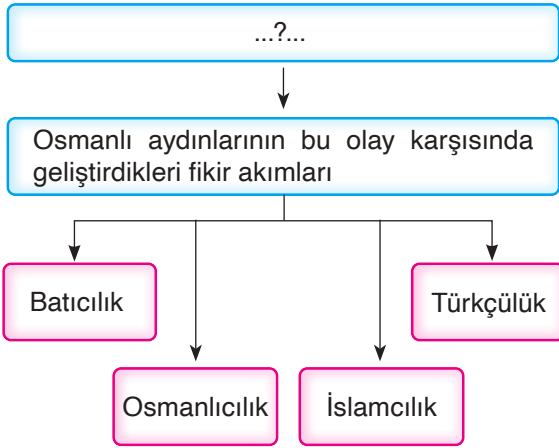
Osmanlı devlet adamları azınlık isyanlarını önleyebilmek için çeşitli çalışmalar yaptılar. Padişah iradesiyle yayınlanan Tanzimat Fermanı (1839) ile azınlıkların zaten var olan hakları yasal güvence altına alındı. Bu yolla azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak ve devleti dağılmaktan kurtarmak istediler. Ancak bağımsızlık hayaline kapılan azınlıklar, atılan bu adımlara rağmen isyan etmekten vazgeçemediler. Bunun üzerine 1856’da Avrupalı devletlerin de baskısıyla Islahat Fermanı yayınlandı. Gayrimüslimlerle Müslümanlar eşit hâle getirildi.

Buna göre söz konusu fermanların ilan edilmesinde, aşağıdaki fikir akımlarından hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Türkçülük
B) Osmanlıcılık
C) Batıcılık
D) İslamcılık

12.

Yukarıdaki tabloda (...?...) ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Sömürgecilik anlayışı
- B) Sanayi Devrimi
- C) Demokrasi düşüncesi
- D) Bağımsızlık ayaklanmaları

13.

...?...

Mehmet Akif ve Padişah II. Abdülhamit tarafından da desteklenen bu düşünce I. Dünya Savaşı yıllarında bazı Arap liderlerinin Osmanlı Devleti'ne isyan etmeleri sonucu geçerliliğini kaybetti.

...?...

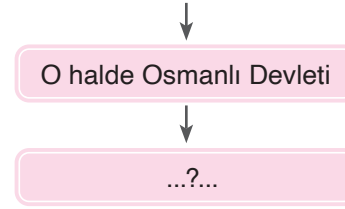
Bu fikir, Jön Türkler ve İttihatçılar tarafından da desteklendi. Dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın bütün milletleri kapsayacak bir üst kimlik oluşturmaya çalıştılar.

Yukarıda numaralandırılmış yerlere sırasıyla aşağıdaki fikir akımlarından hangileri yazılmalıdır?

I	II
A) İslamcılık	Türkçülük
B) İslamcılık	Osmanlıcılık
C) Türkçülük	Batıcılık
D) Osmanlıcılık	İslamcılık

14.

Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençlik çağlarını yaşadığı Selanik ve Manastır şehirlerinde azınlıklar yaşıyordu. Bu azınlıklar, Fransız İhtilali'nin de etkisiyle bağımsızlık talebiyle ayaklanmalar çıkarıyorlardı.

Yukarıdaki diyagramda (...?...) ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Güçlü bir donanmaya sahiptir.
- B) Eğitim düzeyi yüksektir.
- C) Çok ulusludur.
- D) Batılı devletlerin sömürgesi durumundadır.

15.

Selanik Şehri:

- Liman ve demir yolu ile ülkenin ve dünyanın farklı yerleriyle irtibat halindeydi.
- Ticari önemi nedeniyle çok sayıda yabancı tüccar tarafından ziyaret ediliyordu.
- Avrupa'da basılan gazete, dergi ve kitapların kolayca temin edilebildiği bir yerdi.

Yukarıdaki parçada Selanik şehrinin hangi özelliklerine vurgu yapılmıştır?

- A) Askerî - Siyasi
- B) Kültürel - Ekonomik
- C) Siyasi - Kültürel
- D) Dini - Ekonomik

16. Tanzimat Fermanı (1839) ve Islahat Fermanı'nın (1856) yayımlanması Osmanlıcılık akımını destekleyen adımlardır. 1876'da ilan edilen Kanun-i Esasi, Osmanlıcılık düşüncesini temel almıştır. Mebusan Meclisinin tüm Osmanlı unsurlarına temsil hakkı verilmiştir. Milliyetçi isyanların devam etmesine bağlı olarak Osmanlıcılık akımı da etkinliğini yitirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlıcılık akımının geçerliliğini yitirmesine neden olmuştur?

- A) Yapılan ıslahatlara rağmen toplumsal eşitliğin sağlanamaması
- B) Balkanlarda Osmanlı egemenliğinin son bulması
- C) Halifenin siyasi nüfuzunun kalmaması
- D) Osmanlı Devleti'nin yaklaşan bir dünya savaşında tarafsızlığını koruması

17.

Osmanlıcılık akımına göre; Türk, Ermeni, Yahudi, Arnavut, Arap, Bulgar her topluluk Osmanlı Devleti'nin bir parçası olarak devletin yücelmesi için çalışacaktır. Osmanlı milletinin her parçası aynı hak ve sorumluluklara sahip, ayrıcalığı olmayan Osmanlı vatandaşı olacaktır. Bu düşüncüyü hayata geçirmek için de meşruti yönetim zorunlu görülmüştür. Açılacak olan mecliste tüm soy ve inançlar temsil edilecektir. Sorunlar mecliste görüşülüp çözüme kavuşacak, ülke dışından kaynaklanan kışkırtmaların önüne geçilecektir.

Bu bilgilere dayanarak Osmanlıcılık akımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kaynaşmış bir Osmanlı milleti oluşturmayı amaçlamıştır.
- B) Milliyetçiliğe dayalı hareketleri durdurup devletin bütünlüğünü sağlamayı hedeflemiştir.
- C) Azınlıkların yönetime katılmasıyla toprak bütünlüğünün korunacağı düşünülmüştür.
- D) Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması için çalışmaların yapılmasını öngörmektedir.

18. Sultan II. Abdülhamit'in 1878'de meclisi tatil etmesinden sonraki dönem, İslamcılık akımının en etkili olduğu dönem olarak kabul edilir. Bu fikir akımını savunanlara göre İslamiyet, devlet ve toplum düzenlerinin en gelişmiş ve en yararlısıdır. Devleti kurtarmak için İslamiyet kuralları bütünüyle devlet ve toplum hayatına uygulanmalıdır. Halifelik makamı altında bütün İslam ülkeleri arasında birlik kurulmalıdır. Osmanlı padişahı aynı zamanda Müslümanların halifesi olduğu için kurulacak İslami birlik, Osmanlı Devleti'nin öncülüğünde olacak ve devleti eski güçlü ve saygın hâline kavuşturacaktır.

Aşağıdakilerden hangisiyle bu fikir akımının çözüm olmayacağı anlaşılmıştır?

- A) Balkanlardaki azınlıkların ayrılıkçı eylemlerine devam etmesiyle
- B) Mebusan Meclisi'nde tüm Osmanlı unsurlarına temsil hakkı verilmiş olmasıyla
- C) I. Dünya Savaşı'nda halife ünvanıyla yayımlanan cihat fetvasının Müslüman dünyadan yeterince karşılık bulamamasıyla
- D) Batılı devletlerin, azınlık unsurlarının haklarının artırılmasını istemesiyle

1. Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylar Mustafa'nın çok ilgisini çekiyordu. Hele komşusu Kadri Bey'in askerî okula giden oğluna imrenerek bakıyordu. Mustafa bu duygular içinde asker olmak için Selanik Askerî Rüştiyesi sınavlarına girdi ve kazandı.

Bu metinde Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Kararlı B) Duyarlı
C) Fedakâr D) Milliyetçi

2. "Mustafa, çok gayret edip kazandığı askerî okullar sınavı sonrası annesine, babasının doğumunda ona bir kılıç armağan etmiş ve bu kılıcı, beşiğinin baş ucuna, duvara asmış olduğunu hatırlattı. O'na göre bunun tek bir anlamı olabilirdi: Babası, Mustafa'nın bir asker olmasını istemişti. Mustafa bir kahraman tavrı takınarak annesine, "Ben asker olarak doğdum." dedi, "Asker olarak öleceğim." Zübeyde Hanım yumuşamaya başlamıştı. Sonunda annesi de ona hakkını helal etti. Böylece Selânik Askerî Rüştiyesine girmiş oldu."

Mustafa Kemal'in bu şekilde davranmasında onun aşağıdaki özelliklerinden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Fedakârlığının B) Planlılığının
C) İleri görüşlülüğünün D) Millet sevgisinin

3. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'nden mezun olduktan sonra öğrenim hayatına İstanbul'da devam etmiştir. Atatürk, İstanbul'da bulunduğu sıralarda; "Ülke yönetiminde ve siyasetinde bozukluklar olduğunu keşfetmeye başladık. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazısıyla hazırladığımız bir gazete kurduk." demiştir.

Parçaya göre, Mustafa Kemal'in İstanbul'daki eğitim hayatının onun hangi yönüne katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Askerî yeteneklilik B) Eğitimcilik
C) Liderlik D) Barışseverlik

4. Selanik'te yaşayanlar coğrafi konumunun da etkisi ile dünyadaki gelişmelerden ve fikir akımlarından haberdar olup etkileniyorlardı. Mustafa Kemal de Selanik'teki zengin kültürel birikimden istifade etmiş, buraya ulaşan yayınları takip etmiştir.

Selanik şehrinin bu özelliği Mustafa Kemal'e hangi açıdan katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Fikir yapısının oluşması
B) Askerî tecrübeler kazanması
C) Diplomatik başarılar kazanması
D) Hitabet yeteneğinin gelişmesi

5. Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisinde edindiği arkadaşlıkları hayatının sonuna kadar sürecek tir. Yakın arkadaşı Ömer Naci sayesinde Namık Kemal'i tanır. Şiir ve tarih kitaplarından çok etkilenir. Bu sayede hem edebi yönünü geliştirir hem de vatan ve millet sevgisi oluşmaya başlar. Yakın arkadaşı Fethi Okyar'ın yardımı ile Fransız İhtilali'nin öncüleri Voltaire (Volter), J. J. Rousseau (Russo) gibi yazarları tanır.

Bu metinde Mustafa Kemal'in aşağıdaki özelliklerinden hangisi anlatılmıştır?

- A) Aldığı görevlerde başarılı olduğu
B) İdari tecrübeler kazandığı
C) Fikir yapısının oluşmasında eğitim hayatının etkili olduğu
D) Farklı yaşam tarzlarını yakından tanıdığı

6. Selanik çok uluslu bir yapıya sahipti.

Bu sözde, Selanik kentinin hangi yönünü anlatmıştır?

- A) Siyasi B) Ekonomik
C) Askerî D) Sosyal

7. • Mehmet Asım Bey'in etkisi ile Türk Edebiyatı'na ilgisi artmıştır.
- Azınlıkların ayrılıkçı isyanlarında bulunduğu Selanik şehrinde çocukluk yılları geçmiştir.
- Tarih hocası Mehmet Tevfik Bey'den aldığı bilgilerle tarih bilinci oluşmuştur.

Bu durumlar Mustafa Kemal'in hangi yönüne katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Millî duygularının gelişmesine
- B) Askerî tecrübeler kazanmasına
- C) Liderlik yönünün ön plana çıkmasına
- D) İnanç birliğine önem vermesine

8. Mustafa Kemal, komşularının oğlunun okula giderken giydiği askerî kıyafetten etkilenmiş ve asker olmaya karar vermişti. Bu nedenle gizlice askerî rüştiye sınavına hazırlanmış ve sonunda da Selanik Askerî Rüştiyesini kazanmıştı.

Bu parçaya göre, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yenilikçidir. B) Azimlidir.
- C) Örgütleyicidir. D) Liderdir.

9. Mustafa Kemal'in çocukluk dönemini geçirdiği Selanik, çeşitli din ve milletten oluşan nüfusuyla renkli bir yapıya sahipti. Yüzyıllarca bir arada yaşayan bu farklı kültürler, (...?...) etkisiyle çatışma ortamı içine sürüklenmişlerdir.

Yukarıdaki parçada (...?...) ile boş bırakılan yere anlam bütünlüğü bakımından aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Sömürgecilik faaliyetlerinin
- B) Sanayi Devrimi'nin
- C) Fransız İhtilali'nin
- D) I. Dünya Savaşı'nın

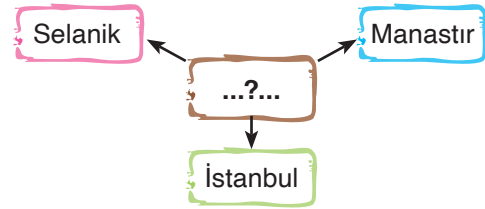
10.

Selanik Şehri
• Çok uluslu bir yapıya sahiptir. • Zengin bir basın-yayın hayatı vardır. • Milliyetçilik düşüncesi etkili olmuştur.

Yukarıdaki şemada, Selanik şehrinin hangi özelliği anlatılmıştır?

- A) Ekonomik ve siyasi
- B) Sosyal ve kültürel
- C) Askerî ve siyasi
- D) Dini ve kültürel

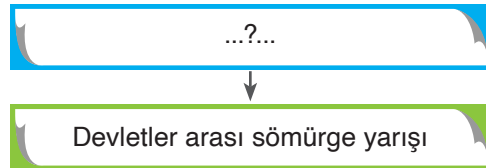
11.

Verilen kavram haritasında (...?...) ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü şehirler
- B) Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapan şehirler
- C) Mustafa Kemal'in askerîateşe olarak görev yaptığı şehirler
- D) Mustafa Kemal'in askerlik tecrübesinin gelişmesinde rolü olan şehirler

12.

Yukarıdaki kavram haritasında (...?...) ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Osmanlıcılık akımı B) Fransız İhtilali
- C) Milliyetçilik akımı D) Sanayi İnkılabı